

Kulturní kalendář města Dobrušky

červenec
srpen
1990

OBSAH:

Před dvaadvaceti lety	1
DOBRUŠKA MIZEJÍCÍ	
Šubertovo náměstí	2
Sekce Klubu přátel Dobrušky	4
SPOLEČENSKÁ KRONIKA	4
NAŠE ZPRÁVY	
Spolupráce na úseku školství a kultury	6
Výzva	6
Oprava	6
Z RADY A KOMISÍ MěstNV	
Občanské výbory	7
Jízdní řády veřejné osobní dopravy	
na území města Dobrušky	8
Co je to skauting	10
Společnost Za veselejší Dobrušku	10
Informace pro členy Červeného kříže	10
GALERIE DOBRUŠSKÝCH OBČANŮ	
Bartošové	12
Akademický sochař Josef Adámek	13
Informace pro čtenáře městské knihovny	15
PANORAMATICKÉ KINO 70 DOBRUŠKA	15

Před dvaadvaceti lety

Psal se rok 1968 - rok rozkvetlých nadějí i bezpříkladné zákeřnosti a zrady „přátel nejméně nejvěrnějších“.

Československo se po dvaceti letech budování socialismu podle sovětského vzoru ocitlo v hluboké hospodářské a politické krizi, která otevřeně propukla koncem roku 1967. V ústředním výboru KSČ se proti dosavadnímu vedení vytvořila opozice, která ostře vystoupila na lednovém plénu ústy svého představitele Alexandra Dubčeka. Nový směr volal po nápravách chyb uplynulých let v celém veřejném životě, který se měl nadále výhradně vyvíjet pouze na demokratických zásadách, po rehabilitaci všech nevině odsouzených a hlásil se k socialismu s lidskou tváří. Tyto zásady, spolu s připravovanými a částečně i zahájenými reformami hospodářskými i politickými, vyjádřenými v tzv. Akčním programu KSČ, získaly novému vedení podporu a důvěru drtivé většiny obyvatelstva. Obavy před vyjádřením vlastního názoru zmizely, každý se chtěl zúčastnit veřejného života a pomoci republice i skutkem. Konaly se dobrovolné sbírky na Zlatý fond republiky a na vesničky SOS...

Takto humánně chápaný československý model socialismu s lidskou tváří se stal ve srovnání se stalinistickými praktikami minulých let přitažlivým a sympatickým i řadě komunistických a socialistických stran. Tyto skutečnosti však vyvolaly zuřivý odpor nejen vnitřních stoupenců starého režimu, ale i Sovětského svazu a jeho satelitů. Ti na celé řadě schůzek a jednání vytýkali Československu kontrarevoluci, antisocialismus, zradu společných zájmů a nutili je k návratu ke starým metodám. Nakonec sáhli ke zradě, nemajíc dosud v dějinách mezinárodního dělnického hnutí obdoby.

Dne 20. srpna 1968 ve 23.00 hodiny zahájila vojska pěti států Varšavské smlouvy - SSSR, Polska, Bulharska, Maďarska a Německé demokratické republiky ve spolupráci s vnitřními zrádci okupaci Československa, aby brutálním násilím potlačila probíhající obrodný proces.

Do Dobrušky první den vojska interventů nepřišla. Jenom v 9.50 hod. byly pozorovány přelety těžkých leteckých svazů. Pouze do Nového Města nad Metují dorazil polský tankový prapor, jehož příslušníci byli skutečně přesvědčeni, že jsou zde pouze na vojenském cvičení. Chovali se velice slušně a rádi se dávali fotografovat.

Do rána 22. srpna byly všechny dobrušské ulice pomalovány protiokupačními nápisy, které sice déšť značně poničil, ale lidé zase brzo obnovili. Ráno o půl osmé byla u budovy městského národního výboru zahájena podpisová akce za odchod cizích vojsk a okamžité osvobození internovaných státních a stranických představitelů, které okupanti odvěkli do Sovětského svazu. Petici hned první den podepsali 2364 občané. Na všech veřejných a mnoha soukromých budovách od rána vlály státní vlajky na půl žerdi spolu s černými prapory. Dva černé prapory - symbol smutku nad zradou přátel - visely z ochozu radnice. Zdejší vojenský topografický ústav vytiskl řadu protestních hesel, letáků a výzev k okupačním vojákům v ruštině a polštině.

Interventi vjeli do města 22. srpna ve 12.40 hodin směrem od Provoze. Dobruškou projížděl sovětský vojenský týl, který tvořila kolona 130 nákladních aut starého typu a dva autobusy mladých žen. Kolonu se podařilo dvakrát roztrhnout, poprvé nákladním autem, podruhé oplenovým autem s kládamí. Vozidla, v nichž se krčili ustrašení řidiči asijského typu, rozhořčení lidé poplivali, pomalovali nápisy a polepili letáky. Podle zmatených zpráv stála u Bačetína kolona asi 80 sovětských tanků. Avšak do večera již městem nic neprošlo mimo osobního auta GAZ s důstojníky, který po 15. hodině projel směrem k Opocnu. Další jednotka v počtu asi 40 aut stála rovněž u Provoze, ale nechala se kolem 16 hodin oklamat obráceným směrovým ukazatelem a vydala se zpět k horám, tentokrát směrem na Val a Ohnišov. Týž den byly k stolům s podpisovými archy přistaveny i odpadkové koše pro legitimace SČSP. A věru, že nezely prázdnotou!

Dne 23. srpna proběhla ve městě podpisová akce za neutralitu Československa a okamžitý odchod okupantů. Podepsalo ji 1157 občanů. Také jednotlivé dobrušské závody a organizace odesílaly vlastní rezoluce. Od 12 do 13 hodin se uskutečnila celostátní protestní generální stávka za odchod okupantů a na podporu Dubčeka vedení.

Jednotu lidí se okupanté pokoušeli rozložit rozdáváním výteků tzv. „Zpráv“, vydávaných redakční radou při „sovětských vojskách“ a štvavými relacemi ilegálního vysíláče Vltava.

Krom toho rozšiřovali různé letáky a tiskoviny plné gramatických chyb a úžasných lží. Tyto pamflety byly většinou hromadně spáleny na náměstí u mariánského sloupu.

Týž den také občané sami přejmenovali dosavadní ulici Rudé armády na ulici Ludvíka Svobody, Stalingradskou třídu (dnešní Opočenskou ulici) na Dubčkovu a ulici Václava Noska na ulici Cestmíra Cisaře. Toto lidové rozhodnutí však bylo později zrušeno.

Aby se nezvaným hostům ztížila orientace, zmizely příští den podle pokynů rozhlasu všechny silniční ukazatele.

Dne 25. srpna zveřejnil městský výbor KSČ v Dobrušce přijatou rezoluci, v níž odmítl jakýkoliv pokus o vytvoření kolaborantské vlády a žádal okamžitý návrat Dubčeka, Černíka, Smrkovského, Františka Kriegla a dalších do jejich funkcí.

Dne 27. srpna ráno se z Moskvy vrátili internovaní čs. představitelé. Vrátit se mohli jen díky neochvějnému postoji všech vrstev obyvatelstva republiky. Odpoledne pak vysílal rozhlas text tzv. moskevského prohlášení - naši faktickou kapitulaci.

V Dobrušce 29. srpna sejmulí černé prapory a přes neděli 1. 9. zmizely všechny plakáty, letáky a provolání, silniční ukazatele byly vráceny na svá místa a všechny „kontrarevoluční“ nápisy zamalovány.

Nastalo údobí tzv. normalizace doprovázené nemilosrdnými čistkami, kdy desetitisíce odborníků nejrůznějších profesí bylo doslova vyhozeno na dlažbu. Znovuobnovená totalitní moc slavila za pomoci sovětských tanků vítězství...

-MŠ-

Dobruška mizející...

Šubertovo náměstí a jeho okolí

V roce 1718 bylo městu nařízeno, i když se tomu bránilo, vyhradit židovským obyvatelům samostatné místo na bydlení. Město tedy koupilo na tomto území 6 domů pro pět židovských rodin a dům pro synagogu. Obyvatelům pak tyto domy v areálu uvnitř městských hradeb přenechalo za dědičný nájem. Náměstí bylo pak nazýváno Židovské nebo Malé.

František Adolf Šubert ve své knížce „U nás v Dobrušce“ uvádí, že za svého mládí sám bydlel v jednom ze dvou domků, postavených uprostřed náměstí. Jeho otec tam vedl Hotyšovým velkoobchod tabákem. Po požáru města v roce 1866 nebyly tyto dva domy obnoveny, město je koupilo a zbouralo.

Na náměstí byly umístěny i úterní trhy na podsvinčata. Trhy na dobytek povolil císař Matyáš privilegiem už v roce 1616.

Další zajímavostí v prostoru náměstí byly masné krámy, o kterých se zmíníme později. Ty zde stály dle Roštlapla již v 16. století a sloužily cechu řeznickému, který byl Janem z Janovic povolen již v roce 1493.

V roce 1919 byla uprostřed náměstí slavnostně zasazena „Lípa svobody“, která po několika letech uschla.

Náměstí bylo ve dvacátém století několikrát upravované. Jeho vzhled se změnil v roce 1947, kdy bylo vyasfaltováno, v roce 1974, kdy byl střed ozeleněn. Dále v roce 1978 - 1982, kdy byla zbourána fronta přízemních domků a místo ní byly postaveny čtyřpodlažní družstevní obytné domy. Nakonec v roce 1990, kdy se náměstí pomalu mění v parčík, za spolupráce obyvatel tohoto prostoru.

Projdeme se nyní po náměstí a zastavme se u jednotlivých domů (i zbouraných) a seznámíme se s jejich historií a osudy posledních 150 let. Začneme uličkou od drogerie z ulice Rudé armády, objeďme náměstí a skončíme u dnešního domu Ježkových.

Dům číslo 43. Rohový jednopatrový dům se dvorem. Bývala v něm i přadlácká škola. Dříve patřil panu Marcelimu. Vpředu (do ulice Rudé armády) byl v I. poschodí byt a v přízemí koloniální obchod, který vlastnil. Přitom byl i zemědělcem a ve dvoře měl stáje a kůlny. Celý dům zdědil jeho syn a později prodal tak, že polovinu s krámem měli Karešovi. Šli pánské obleky, které v krámě prodávali. Druhou polovinu koupili Čermákovi, kteří zde zařídili kožišnický závod s obchodem. Po roce 1948 byl v tomto domě potravinářský obchod a byty byly po modernizaci pronajímány. Nyní jsou zde dva obchody - Klenoty a Zelenina. Dům patří OPBH.

Šubertovo náměstí kolem roku 1900. Uprostřed snímku budova bývalé pošty, dnes městské muzeum, a židovská synagoga.

Dům číslo 44. Je jednopatrový. Dříve patřil obuvníku Flídrowi. Jeho syn jej prodal Václavu Šimonovi, pekaři. Ten vystavěl v přízemí pekárnu a pekařský krám. Nyní vlastní dům Josef Branda s manželkou, rozenou Šimonovou. Sami žijí ve Vilémově a dům je pronaját.

Dům číslo 45. Ten má bohatou historii. Je jednopatrový. Dříve patřil židu Eislerovi, společníku textilní firmy Fleischer. Eisler jej prodal Václavu Malému. Ten se stal po panu Vopršálkovi poštímistrem a poštu přestěhoval z náměstí F. L. Věka (dnes mléčná jídelna) do tohoto domu. V něm sídlila i četnická stanice a v I. poschodí byl byt majitele. V. Malý byl kratší dobu i starostou města, jedním ze zakladatelů městského muzea a veřejně byl velmi činný. Byl osobním přítelem F. A. Šuberta, Fr. Kupky, ale i Jirásky a dalších osobností. Odtud z pošty jezdil několikrát denně poštovní vůz, tažený koňmi, na nádraží a zpět s poštovními zásilkami.

Když se v roce 1940 v prosinci přestěhoval poštovní úřad do nové budovy v Opočenské ulici, předal V. Malý dům svému zeti Dr. Vavruškoví, který jej pak prodal Stuze na byty pro zaměstnance. V roce 1961 byl v přízemí zařízen klub důchodců, který se r. 1978 přestěhoval do Novoměstské ulice. Uvolněné prostory pak sloužily organizacím Národní fronty a pionýrům. V roce 1986 se začíná opravovat dům pro potřeby muzea, kterému nyní celý slouží.

Dům číslo 646 je bývalá židovská synagoga. Svému účelu sloužila od dvacátých let 18. století. V ní byly i světnice pro rabína Nejmana a později pro uklízečku. Za II. světové války Němci synagogu zabrali, ale v roce 1943 ji od nich koupilo město za 25. 000 K. Po válce na čas sloužila okresnímu výboru KSČ za sekretariát. Od roku 1954 je v ní zřízena modlitebna Českobratrské církve evangelické.

Domy číslo 46, 47 a 48 jsou patrové a patřily židovské rodině Fleischerových. Jejich společníkem byl p. Eisler z čp. 45. V prvním domě byly v přízemí sklady látek. Dům čp. 47 byl později spojen s čp. 48 a dnes má číslo 47. V přízemí byl obchod s látkami a kanceláře. V obou domech byl v poschodí byt. Z rodiny po válce zůstala jen dcera Irena. Ta se provdala

za dr. Kubáčka a přežila válku na Slovensku v katolickém klášteře. Po roce 1945 se stala majitelkou domu čp. 46. Druhý dům koupil Josef Čtvrtečka a zřídil zde obchod s látkami. Ten zanikl jeho tragickou smrtí. Dnes je to dům OPBH a je v něm umístěna městská knihovna a nahoře byt.

(Pokračování příště)

R. J.

Sekce Klubu přátel Dobrušky

Jak je jistě veřejnosti známo, již před více než 20 lety v Dobrušce vznikl Klub přátel Dobrušky a okolí (KPDO), který po dlouhou dobu vyvíjel veřejně prospěšnou činnost ve značně velkém rozsahu - od udržování památných míst a objektů až po kulturu a osvětu, včetně publikační činnosti.

Menšímu okruhu lidí je však známá bývalá činnost obdobného odboru v našem hlavním městě Praze. Zde se na pravidelných schůzkách každý měsíc v hotelu Paříž setkávali četní dobrošští rodáci a příznivci Dobrušky, aby si v družné pohodě pobesedovali, zavzpomínali na minulost a pohovořili o různých formách pomoci svému milovanému městu v zájmu jeho dalšího rozvoje.

Protože v několika posledních letech celkové stagnace a úpadku bývalého společenského systému i činnost Odboru přátel Dobrušky v Praze ustala, chtěli bychom ji nyní opět v plné šíři obnovit, případně jako samostatnou sekci obnovovaného KPDO.

Proto se také tímto článkem obracíme na všechny odběratele a čtenáře Kulturního kalendáře s výzvou, aby se v zájmu obnovení spolkové činnosti v Praze přihlásili na adresu jednoho z našich rodáků, který všem zájemcům podá potřebné další informace:

Ing. Jiří Černý
Taussigova 1168
182 00 Praha 8

Společenská kronika

Blahopřejeme k významnému životnímu jubileu

ČERVENEC

91 let	Rudolf Chudý, Dka, Mělčany 18	nar. 12. 7. 1899
89 let	Jindřiška Nosková, Podbřeží 72	15. 7. 1901
88 let	Marie Kubičková, Dka-Doly 418	22. 7. 1902
86 let	Anna Lhotská, Domašín 63	8. 7. 1904
	Václav Matouš, Dka, Křovická 280	15. 7. 1904
85 let	Josef Marek, Dka, Opočenská 100	3. 7. 1905
84 let	Anna Kotýšková, Dka, Mělčany 9	25. 7. 1906
83 let	Marie Pitašová, Spáleniště 20	6. 7. 1907
	Božena Frýdová, Dka, Poddolí 10	23. 7. 1907
	Anna Dubská, Dka, Příčnice 690	26. 7. 1907
82 let	Marie Chmelařová, Dka, Běstviny 38	9. 7. 1908
	Josef Malý, Dobruška, Novoměstská 196	8. 7. 1908
81 let	Anna Krulichová, Dka, Příčnice 671	28. 7. 1909
	Božena Říhová, Podbřeží 25	27. 7. 1909
80 let	Božena Dvořáková, Dka, Komenského 687	4. 7. 1910
	Marie Petrová, Spáleniště 49	22. 7. 1910
	Antonie Lukášková, Dka, 1. máje 744	1. 7. 1910
	Irena Volhejnová, Dka, Čs. armády 772	16. 7. 1910

75 let	Milada Kuchařová, Podbřeží 88	8. 7. 1915
	Marie Knapová, Dka, 25. února 848	4. 7. 1915
70 let	Jaroslav Tošovský, Dka, Pulice 17	18. 7. 1920
	Václav Pumr, Dka, 25. února 834	31. 7. 1920
	Emílie Pavlovská, Dobruška, Mírová 730	4. 7. 1920
	Věra Rýdlová, Dka, Za universitou 864	29. 7. 1920
	Milada Žahourková, Podbřeží 52	26. 7. 1920
	Anna Rybínová, Dka, Za universitou 872	26. 7. 1920

SRPEN

96 let	Marie Hubálková, Dka, 25. února 699	nar. 13. 8. 1894
93 let	Marie Koubková, Dka, Pulice 50	15. 8. 1897
89 let	Marie Petrová, Dka, Křovice 5	5. 8. 1901
88 let	Anna Polová, Dka, Pulice 79	29. 8. 1902
87 let	Anežka Hejzlarová, Dka, Příčnice 678	14. 8. 1903
83 let	Anežka Rambousková, Dka, Chábory 7	23. 8. 1907
82 let	Etelca Minaříková, Dka, 1. máje 797	11. 8. 1908
	Božena Michlová, Lhota-Netřeba 46	14. 8. 1908
81 let	Helena Krejčová, Dka, Příčnice 690	2. 8. 1909
80 let	Václav Ulrych, Dka, Poříčí 468	3. 8. 1910
	Miloslav Ryšavý, Domašín 49	22. 8. 1910
75 let	Helena Vojnarová, Dka, Novoměstská 224	9. 8. 1915
	Věra Rybínová, Dka, Pulice 109	7. 8. 1915
	Marie Jarkovská, Dka, Poříčí 682	13. 8. 1915
70 let	František Pitaš, Dka, Běstvíny 39	2. 8. 1920
	MUDr. František Hocký, Dka, 25. února 699	2. 8. 1920
	Libuše Šrenková, Dka, Za universitou 861	23. 8. 1920
	Ludmila Zelená, Dka, Pulice 116	14. 8. 1920
	Vlasta Tenglerová, Dka, Za univerzitou	23. 8. 1920

Vítáme do života narozené děti:

Adélu Debnárovou, Dobruška 825	nar. 22. 4. 1990
Ludvíka Hlinovského, Dobruška 820	15. 5. 1990
Vojtěcha Popa, Lhota-Netřeba 42	7. 5. 1990
Tomáše Zákravského, Dobruška 672	6. 5. 1990
Věru Baškovou, Dka, Pulice 8	17. 5. 1990

Loučíme se se zemřelými spoluobčany:

Marii Tojnarovou, Dobruška 918	nar. 4. 6. 1958
Libuši Rýdlovou, Dobruška 807	9. 6. 1943
Janem Petrem, Domašín 2	29. 1. 1933
Josefem Ulrychem, Dobruška 304	1. 1. 1924
Josefem Roubalem, Dobruška 814	23. 3. 1940
Robertem Andršem, Dobruška 864	23. 4. 1923
Miladou Porubovou, Dobruška 760	1. 1. 1915
Marii Čudovou, Dka, Mělníky 20	18. 9. 1897
Josefem Balcarem, Dobruška 615	6. 9. 1912
Otakarem Štanderou, Dobruška 778	24. 1. 1917

Naše zprávy

Spolupráce na úseku školství a kultury

K čemu je dobré mít na svém území středisko zahraničních studentů poznalo v březnu t. r. 120 dětí 7. tříd obou zdejších základních škol. U příležitosti výstavy reálií ze zemí, odkud studenti jsou, uspořádané v městském muzeu od 12. do 31. března, absolvovaly děti besedy, na nichž mohly ukázat, jak znají místopis naší planety. Podle zájmu, s jakým mladí posluchači vstupovali do zeměpisného zápolení, soudíme, že pro mnohé z účastníků setkání bude napříště mnohem zajímavější hledat řeky v Argentině, města Quinei, zjišťovat jak staré je hlavní město Jemenu či jakou řečí mluví v Etiopii, když si budou moci vybavit vzpomínku na studenty, kteří byli „přímo odtamtud“.

Pro starší zájemce z řad školní mládeže nabídli zahraniční studenti hodiny konverzace v angličtině a základy francouzštiny a španělštiny pro začátečníky. Hodiny vedou studenti z Beninu, Latinské Ameriky, Ghany, Zambie a jiní, kteří znají tyto jazyky buď jako svou mateřštinu, nebo jako úřední jazyk své země, v němž maturovali, a od 16 studentů gymnázia, kteří se od 14. března kursu účastní, berou zajímavý honorář - hodinu konverzace v češtině.

Velmi dobrou spolupráci navázalo letos studijní středisko s muzeem, tradičně pokračuje dobrá spolupráce s kinem, ale i se sdruženým klubem. Letos 7. března navázali studenti na loňské dobré zkušenosti s vystoupením veselého zeměpisu v Loutkové scéně malým kulturním pořadem s ukázkami tanců z Afriky a Latinské Ameriky. Vedení klubu využilo skupiny Latinoameričanů, kteří pak o několik dní později naučili 7 dobrušských párů základy lambady v tempu, jaké je obvyklé na druhé straně zeměkoule. Středisko jazykové a odborné přípravy se pod vlivem této spolupráce rozhodlo stát se stálým přispěvatelem na činnost klubu a přeje touto cestou všem jeho návštěvníkům hodně hezkých kulturních zážitků.

Studenti a pracovníci střediska jazykové a odborné přípravy
Univerzity Karlovy se sídlem v Dobrušce

Výzva

Vážení spoluobčané! Takové rozsáhlé, organizačně i technicky náročné akce Z, jako byla poliklinika a jako je nyní např. venkovní bazén, se musí stát skutečně minulostí. Není možné, aby týden co týden byly organizovány brigády a jenom na brigádnickou činnost se muselo město spoléhat. Bohužel, bez této pomoci se nelze zbavit právě té v současné době nejrozsáhlejší akce - výstavby venkovního bazénu a areálu zdraví v blízkém okolí. V příští letní sezoně by měl být bazén v provozu. Prosíme Vás, vydržte ještě tuto poslední velkou akci a přijďte pomoci dokončit stavbu. Pracuje se denně mimo neděli. Rozsáhlejší brigády je vhodné předem dohodnout se stavbyvedoucím. Děkuje předem za pochopení a pomoc.

Vlzl

Oprava

V Kulturním kalendáři - květen 1990 v článku Rekonstrukce v MěstNV dokončena, si opravte:

- v komisi životního prostředí mezi poslance doplňte: Marian Foltýn,
- v komisi pro rodinu a dítě opravte jména Věra Fialová na Viera Filová,
- v komisi školské a kulturní škrtněte Václavu Petrovou a přepište do komise místního hospodářství, obchodu a cestovního ruchu.

Vlzl

Z RADY A KOMISÍ MĚSTNV

Občanské výbory

Občanské výbory jsou územními aktivy městského národního výboru, jejichž prostřednictvím jsou občané zapojováni do správy státu a společnosti. Mimo jiné pomáhají poslancům v jejich práci, mají seznamovat občany ve svém obvodu s výsledky jednání rady a pléna MěstNV a naopak získávat od občanů podněty a návrhy k řešení problémů s uvedením jejich obvodu a jménem předsedy.

- OV č. 1 - Křovická, 25. února, Poddolí, Novoměstská,
Jaroslav Dusílek, 25. února 382
- OV č. 2 - Holobřízek, K. Michla, V zahradách, Spojovací, Belveder, Gymnázium,
Ing. Jiří Langr, ul. K. Michla 891
- OV č. 3 - Na poříčí po trať, Jiráskova, Zd. Nejedlého, Mlýnská, Sadová, Na hřišti,
Nádražní, R. Drejsla, část Poddolí po Novoměstskou, okolí OUNZ, hranice
Opočenská,
Jiří Lelek, ul. Zd. Nejedlého 638
- OV č. 4 - ul. 1. máje, Příčnice, Domašínská, Fr. Kupky, Rudé armády, Malá kostelní,
V. Hončla po stud. středisko UK,
Jan Melichar, ul. 1. máje 708
- OV č. 5 - sídliště Za universitou, Družstevní po Hončlovu ul.,
Jiří Bílý, Družstevní 877
- OV č. 6 - ul. Hončlova a Mírová
Josef Karniš, Mírová 812
- OV č. 7 - nám. F. L. Věka, Komenského, Budín, Noskova, Kino 70, VTOPÚ, jesle STAP,
Tyršova, ul. ČSLA, hranice Opočenská,
Karel Javůrek, Tyršova 667
- OV č. 8 - Běstviný a Březiny
Jaroslav Chudý, Běstviný č. 23
- OV č. 9 - Mělčany
Josef Tomáš, Mělčany č. 30
- OV č. 10 - Domašín, Spáleniště
Jan Špaček, Domašín č. 9
- Ov č. 11 - Podbřezí, Studánka, Přímy
František Čermák, Podbřezí č. 83
- OV č. 12 - Křovice, Dubiny, Doly
Josef Štandera, Křovice č. 69
- OV č. 13 - Chábory (včetně části k Podbřezí)
Dominik Blažo, Chábory č. 37
- OV č. 14 - Lhota-Netřeba, Škutina
Josef Piskora, Lhota-Netřeba č. 4
- OV č. 15 - Pulice, Za vodou, Puličky, cihelna
Václav Vojtíšek, Pulice č. 68

Vlze

JÍZDNÍ ŘÁDY VEŘEJNÉ OSOBNÍ DOPRAVY NA ÚZEMÍ MĚSTA DOBRUŠKY

(platné od 27. 5. 1990 do 1. 6. 1991)

I. Železniční doprava ČSD

Dobruška, odj.	4.26	^x 4.54	5.33	6.30	7.30	8.57	10.00	11.08	11.55
D.- Pulice, př.	4.30	^x 4.58	5.39	6.36	7.36	9.03	10.06	11.14	12.01
Dobruška, odj.	13.12	14.23	15.02	16.31	17.36	18.52	^r 20.03	^r 20.56	^r 22.43
D.- Pulice, př.	13.18	14.29	15.08	16.37	17.42	18.58	^r 20.09	^r 21.00	^r 22.47
D.- Pulice, odj.	^x 4.46	5.18	6.03	7.08	8.03	9.31	10.31	11.38	12.46
Dobruška, př.	^x 4.50	5.24	6.09	7.14	8.09	9.37	10.37	11.44	12.52
D.- Pulice, odj.	13.44	14.50	16.03	17.03	18.00	19.22	^r 20.33	^r 21.21	^r 23.19
Dobruška, př.	13.50	14.56	16.09	17.09	18.04	19.28	^r 20.39	^r 21.25	^r 23.23

II. Autobusová doprava ČSAD

Směr A: Dobruška, náměstí - odb. k žel. stanici. - ADAST (odb. Mělčany)

- odj. z nám. F. L. Věka:	^x 4.05	^x 4.10	4.30	^x 4.45	^b 5.20	^x 5.40	^x 5.45	^b 6.00	6.20
	^x 6.45	7.15	7.20	^x 7.35	^a 7.45	^x 8.15	^x 8.45	^g 9.20	^s 10.00
	^x 10.15	^s 10.20	^b 11.00	^x 11.15	^x 11.45	^x 12.25	^x 12.30	⁺ 12.45	^{gr} 13.00
	^x 13.20	^x 13.30	⁺ 13.40	^x 13.55	^x 14.10	^x 14.15	^x 14.25	^a 15.00	^x 15.05
	^{gr} 15.50	^x 16.15	^r 16.20	^r 16.25	^r 17.10	^r 17.20	⁺ 18.10	^x 18.30	^{gr} 19.15
	^s 19.35	^x 20.25	⁺ 22.10	^{xpD} 22.17	^{xpD} 22.20				
- odj. zpět od ADASTu	^x 5.13	^x 5.15	^x 5.16	^x 5.52	^x 6.08	^x 6.46	^x 7.10	^x 7.13	^{§c} 7.20
(§ = od závodu ČSAD):	^a 7.23	^x 7.27	^b 7.42	^x 7.48	^x 9.08	^x 10.26	^a 10.35	^x 10.41	^x 10.47
	^x 11.07	^x 11.18	^g 12.00	^g 12.03	⁺ 12.17	^b 13.32	^x 13.33	^x 13.41	^s 13.56
	^c 13.57	^x 14.10	^b 14.22	^g 14.26	^x 14.55	⁺ 15.11	^x 15.18	⁺ 15.33	^x 15.35
	^a 15.41	^x 16.07	^b 16.08	^r 16.22	^r 16.56	⁺ 17.08	^{gr} 17.17	^x 17.18	^x 17.28
	^x 17.31	^x 18.22	^r 18.28	^x 18.32	^r 19.23	^r 19.27	^r 20.38	⁺ 21.38	^x 22.10
	^{xpD} 22.18	⁺ 22.27	^{xpD} 22.58	^{xq} 23.43	^{xp} 23.48				

Směr B: Dobruška, náměstí - gymnázium - (x = závod Stuha 4) - Pulice (§ = škola) - Pulice, JZD - Puličky

	x	x	c	x		c	c	x	x
- odj. z nám. F. L. Věka:	x5.15	7.15	§7.30	9.10	10.35	x13.00	§14.00	x14.15	14.45
	x		xPD						
	x15.40	17.00	22.30						

- odj. z Puliček	x	x	x	c	x		x	xc	x
(§ = z Pulic, škola):	4.41	x5.26	7.01	§7.34	x8.33	9.12	13.08	§14.10	x14.28
	a	x	x						
	15.32	x15.52	16.18						

(silně vytištěné spoje zastavují u sokolovny, odb. k žel. stanici)

Směr C: Dobruška, náměstí - zákl. škola F. Kupky - Křovice - Křovice, cihelna (Mikrotechna) - Běstvin

(spoje označené § projíždějí všechny mezilehlé zastávky)

	x	x	x	x	b	+		+	b
- odj. z nám. F. L. Věka:	4.50	5.20	6.11	6.27	7.17	7.30	§8.40	10.25	12.30
	x	+	x	x		x	x	r	x
	13.15	13.35	13.40	14.25	15.02	16.10	16.25	17.00	17.15
	x								
	18.05								

	x	x	x	a	c	x	+	x	
- odj. zpět z Běstvin:	5.44	6.02	6.54	6.58	7.11	7.50	9.48	10.07	11.28
		x	x	b	+	x	x	x	x
	§12.38	13.44	14.34	14.57	15.16	15.45	15.58	16.43	17.03
	sh	gr	x	xPD					
	17.11	18.38	21.24	22.25					

Směr D: Dobruška, náměstí - zákl. škola F. Kupky - (x = hřbitov) - Dolý

	x	x	c	x		x	x	c
- odj. z nám. F. L. Věka:	5.18	x5.50	7.05	7.10	x7.55	10.20	x11.10	12.05
	s	x	g	x	x	r	Vt	r
	x14.05	14.30	x14.32	15.12	x16.12	x17.40	17.50	x20.50
								x22.22

	x	x	x	x	c	x	a	
- odj. zpět z Dolů:	5.09	x5.11	6.22	x6.54	7.26	7.59	x8.43	x10.06
	x	c	g	x	s	x	gr	Vt
	13.23	14.01	x15.41	15.57	x16.07	x17.11	x18.40	19.07
								x19.20

Směr E: Dobruška, náměstí - Příčnice (zpět zákl. škola F. Kupky) - Domašín - pod vodárnou - Spáleníště - u Kříže - Spáleníště, dolní

	x	x	c		+	b	b	+	xh
- odj. z nám. F. L. Věka	5.40	6.30	§7.40	8.50	11.20	12.05	14.40	15.20	16.20
(§ jen do Domašína):	x	sN	xPD						
	18.50	19.40	22.25						

	x		c		+	c	b	x	a
- odj. zpět ze Spáleníště,	5.00	6.42	§7.50	9.47	12.07	§12.35	13.17	15.55	16.02
dolní (§ jen z Domašína):	x		xPD						
	17.27	19.53							

Směr F: Dobruška, náměstí - Chábory - Podbřezí - (x = zámek Skalka - Lhota u Dobrušky, Netřeba - poštovna - odb. Mastý)

(spoje označené § projíždějí zastávkou Chábory)

	x	x	x	x	x	x	a	x	c
	4.55	5.20	x5.55	6.10	6.50	§7.05	7.20	7.32	8.40
	x		x	s			x	x	x
	9.20	10.20	x10.40	10.50	11.38	12.50	13.50	14.27	x14.45

	b	+	x	x	s	sh	x	gr	gr
- odj. z nám. F. L. Věka:	15.10	15.24	16.02	16.15	16.25	17.20	17.30	x17.55	18.50
	x	xqD	xD						
	21.35	x22.30	22.55						
- odj. zpět z Podbřeží, rozcestí:	x	x	x	b	b	+	x	x	
	4.58	5.03	5.36	6.56	6.58	7.00	7.11	7.45	8.28
	x	x	s		x	b	x	+	
	9.47	10.20	10.28	11.00	11.23	12.16	13.03	13.26	14.50
	x	x	x	x	r	x	x	s	x
	§14.55	15.32	15.40	16.06	16.48	16.59	17.00	18.33	18.35
	xqD	xD							
	19.27	22.48							
- odj. zpět ze Lhoty u Dobrušky, odb. Masty:	x	b	x	x	x	xqD			
	4.53	6.46	11.14	15.24	16.51	19.19			

Vysvětlení značek k jízdním řádům:

- x - jezdí jen v pracovní dny
- +
- jezdí ve dnech pracovního klidu
- N - jede v den pracovního klidu před pracovním dnem
- a - jede v sobotu a v den pracovního klidu
- b - jezdí v pracovní dny a v sobotu
- c - jezdí jen ve dnech školního vyučování
- g - jezdí denně kromě soboty
- h - jede také 24. a 31. 12.
- p - jezdí jen v sudých týdnech
- q - jezdí jen v lichých týdnech
- r - nejede 24. a 31. 12.
- s - jezdí jen v sobotu
- t - nejede 30. 4.
- D - nejede od 15. 7. do 29. 7. 1990
- V - jezdí v pracovní den před dnem pracovního volna (klidu)

Poznámka: Změny jízdních řádů ČSD a ČSAD v období jejich platnosti jsou vyhrazeny.
(jč)

Informace pro členy Červeného kříže

Na základě rozhodnutí výroční členské schůze ČSČK v lednu 1990 a schválení okresním výborem ČSČK v Rychnově n. K. byla v Dobrušce zrušena základní organizace číslo II. Členové této základní organizace ČSČK byli rozděleni do základních organizací číslo I. a III. takto:

do ZO ČSČK č. I.

— předsedkyně sestra Frelichová
přibývají navíc tyto ulice: Poddolí, Novoměstská, Křovická, 25. února, Příčnice, Křovice

do ZO ČSČK č. III.

— předsedkyně sestra Benešová
se převádí ze ZO č. II náměstí F. L. Věka, Hončlova ulice, Za univerzitou, 1. máje, Šuberto-
vo náměstí, Domašinská, Družstevní.

V případech potřeby se obraťte na tyto dvě základní organizace podle rozdělení.

Benešová Kv.

Co je to skauting?

Není pochyb o tom, že svobodná společnost dle našich představ vyžaduje vysoké etické vlastnosti svých členů. Trhliny na sametu signalizují opak.

Zásadní vliv morálky člověka na utváření společnosti si uvědomil prof. Svojsík, když hledal model pro mimoškolní výchovu mládeže. Nalezl jej v Baden Povellově skautingu. Jeho ideje rozšířil o prvky národní svěbytnosti a přenesl do organizace Junáka, kterou založil v roce 1911.

Krédem skautingu je výchova v přírodě k soběstačnosti, výchova charakteru k lidským a občanským hodnotám, výchova směřující k vyšším morálním principům, výchova službou k práci pro celek a přátelství ke všem lidem dobré vůle jakékoliv rasy a náboženství, bez ohledu na hranice států. Skauting je proto mezinárodní hnutí, které sdružuje národní organizace celého světa. Aby mohl skauting plnit své nadnárodní poslání, je základní podmínkou účasti ve světovém sdružení nezávislost na politických i hospodářských strukturách kteréhokoliv státu. Tato nesporně ušlechtilá zásada jej logicky staví v totalitních systémech mimo zákon.

Organizace je založena na oddělené výchově chlapců a děvčat v samostatných oddílech, členěných do družin. Věkové rozdělení jak chlapců, tak i dívek je do čtyř skupin: vlčata a světlušky - mladší 11 let, junáky a skautky od 11 do 15 let, rovery (zahrnující obě skupiny) starší 15 let a oldskauty - starší 18 let. Mimo tyto aktivní skupiny pracuje při středisku „kruh přátel Junáka.“ Jeho poslání vyplývá z názvu. Svou činností pomáhá při zajišťování konkrétních akcí pořádaných střediskem. Členství v Junáku nevzniká automaticky podáním přihlášky. Uchazeč musí nejdříve složit nováčkovskou zkoušku, která prokáže morální i psychickou způsobilost k rozvoji své osobnosti v duchu skautských ideálů. Výchova mládeže v Junáku musí probíhat nenásilně formou účelových her a soutěží, aby hlavním faktorem byla zdravá čtižádost.

Z této krátké charakteristiky vyplývá, že Junák je organizace s přirozeným výběrem členů. Programem není masovost, ale rozvoj kladných vlastností s citlivým ohledem k individualitě člověka.

Někdy napříště si povíme o historii skautingu v našem městě.

V. Šolín

Společnost Za veselejší Dobrušku

Společnost (SZVD) byla ustavena dne 20. ledna 1990 v loutkovém sále SK ROH jako apolitický spolek dříve zatracované mládeže. Její členové však působí v různých politických stranách, aktivitách a hnutích. Jádrem společnosti tvoří organizátoři a protagonisté Dobrušské listopadové sametové revoluce. Společnost působí jako alternativní otevřená iniciativa, jejímž hlavním krédem je přistupovat k současným problémům humornou formou. Za členy se mohou hlásit celé rodiny i s dětmi, staršími jednoho roku.

Společnost chce pomáhat našemu městu, proto si vzala za své vybudovat městské veřejné WC a pečuje i o městský park. Má téměř stovku příznivců a členů. Oficiálně byla zaregistrována MěstNV dne 15. dubna 1990. Za členy společnosti se přihlásily i význačné osobnosti Spolku baráčníků. K oslavám prvního svobodného 1. Máje 1990 společnost přispěla zbudováním restaurace „U totality“ v podloubí domu čp. 14 na náměstí, kde má také svoji spolkovou místnost, alegorickým vozem - pojízdným WC s komunistickou propagandou a vztyčením májky na náměstí.

V nejbližším období chce uspořádat velký tajný cyklistický závod Podorlickem na historických kolech a v historických oblecích, vyzvat k fotbalovému utkání příslušníky VB a místní vojenské kontrarozvědky. Dále chce pozvat občany na svoje hudební produkce v parku, které budou probíhat o nedělích a svátcích za příznivého počasí vždy odpoledne.

Mluvcím společnosti jsou Marián Foltýn a Luboš Hajdúch, vývěsní skříňka společnosti je umístěna v podloubí domu čp. 14 na náměstí. Společnost je nezávislá na celostátní Společnosti Za veselejší současnost.

mp + fj

Galerie dobrušských občanů

BARTOŠOVÉ

Rod Bartošů byl usedlý v Dobrušce velmi dávno, jak nám dokládá zápis na gruntu, později čp. 364¹. Protože však při požáru velké části města na počátku 19. století shořely i farní kroniky a matriky, nepodaří se nám rekonstruovat návaznosti v jejich rodopisu.

Martin Bartoš se narodil asi okolo pol. 18. století v Dobrušce, kde se i vyučil řezbářem. Teprve později se zabýval i pracemi kamenickými. Mistra, jednoho či dva, u nichž získal základní znalosti obou řemesel, neznáme. Nevíme ani, kam šel mladý tovaryš na zkušenou. V roce 1789 se Bartoš už připomíná jako měšťan a majitel domu čp. 23 (dnes na náměstí čp. 20) v Dobrušce a měl zde ve dvoře také dílnu. Zatím jediný nalezený záznam o jeho řezbářské práci máme z roku 1795, kdy do hřbitovního kostela sv. Anny v Litomyšli dodal řezaný hlavní oltář se sochami sv. Alžběty a sv. Zachariáše². Rovněž z jeho kamenických prací známe jednu jedinou. V roce 1803 vytesal pro Dobrušku (Na stínadlech), při silnici k Novému Městu n. Met., kamenné sousoší sv. Trojice. Neliší se od běžné kamenické produkce v empírovém slohu a vychází nesporně z nějaké grafické předlohy.

Mnohem dále v řezbářském umění pokročil **Jiří Bartoš**, narozený asi 1750 v Dobrušce, kde také zemřel 24. dubna 1824³. Nevíme, zda byl bratrem nebo blízkým příbuzným Martina Bartoše. V Dobrušce začal provozovat své řemeslo společně s truhlářstvím⁴. Není známo, kde se vyučil, ale jistě zkušenosti asi čerpal u místního všeučelá řezbáře a malíře Štěpána Fickera. V roce 1794 provedl řezanou mříž kruchty do kostela sv. Kateřiny v Českém Meziříčí⁵. O dva roky později dodal do téhož kostela oltář za 58 zl.⁶ s námětem křtu Páně, ve stylu dozrávajícího rokoka. Jeho dílem je pravděpodobně i na protější straně stojící oltář se stejným baldachýnem nad sochou sv. Jana Nepomuckého a se dvěma anděly okolo.

Větší práce mu byly zadány ve farnosti Rudoltice u Lanškrouna pro kostel sv. Petra a Pavla⁷. Bylo to roku 1812 tabernaculum hlavního oltáře. Následující rok pak kazatelna kombinovaná s oltářem. Zde z kopule nad svatostánkem vystupuje spodek kazatelny. Po stranách jsou sochy sv. Petra a Pavla a ještě výše sochy sedících archandělů Rafaela, Michaela a Gabriela s příslušnými atributy. Rovněž výzdoba řezané skříně varhan by mohla pocházet z Bartošovy dílny. O tři roky později sem dodal velký řezaný rám, nesený dvěma anděly, pro Wigelův obraz na hlavním oltáři. Do Rudoltic se znovu vrátil ještě roku 1822⁸, aby provedl řezbu oltáře Neposkvrněného početí Panny Marie. Na mense rakvovitého tvaru je na konsolách tabernaculum s plastikou Immaculaty, držící v pravé ruce lilii. Stojí na zeměkouli obtočené hadem. Plastika je polychromovaná, zlacená. Nad ní se vznáší anděl a z rohu hojnosti sype na zem růže. Zde však není jeho autorství zcela jednoznačné. Z kamenických prací, které Jiří Bartoš zanechal na hřbitovech v Dobrušce a v okolí se už nic nedochovalo. Doufejme, že průzkum archiválií zbylých z fondu města Dobrušky (dnes Okr. archiv Rychnov n. Kn.) rozšíří poznatky dalších badatelů o obou rutinovaných řezbářích a kamenících rodu Bartošů z Dobrušky.

Poznámky:

¹/ Okr. archiv Rychnov nad Kněžnou (AD Dobruška, inv. č. 532/44, kart. 154, Paměti města Dobrušky, rkp. kniha od P. Karla Rojka. - V poznámkách k držbě gruntů v Dobrušce se uvádí, že na gruntu Vavřince Pivovarníka (později čp. 364) se stala roku 1636 kupní smlouva s novým majitelem Janem Bartošem.

²/ PANORAMA kostelů a církevních památek, vyd. J. Beránek Praha 2, květen 1941 (strany nečíslovány).

LAŠEK František: Litomyšl v dějinách a výtvarném umění, vyd. J. R. Veselík, Litomyšl 1945, s. 67.

³/ Státní oblastní archiv Zámorsk, AF Dobruška, Matrika zemřelých IV, folio 69.

⁴/ OA Rychnov nad Kněžnou, AM Dobruška, sign. A/24-568, karton 19, Verzeichniss sämtlichen in dem Gränzumfang der Gemeinde Stadt Dobruschka befindlichen Häuser, und der dazu gehörigen vermieteten Gärten, nebst der Ausweisung... Zde pod číslem popisným 23 je u jména Jiřího Bartoše, řezbáře, uvedeno: „Der Eigenthümer wird seine

Wohnung und jene Theilen die zur Landwirtschaft gehören, wegen erheblichen Feldbau freigelassen, hiegegen eine Kammer und ein Getreide - handelsmann vermietet, den seine Pferd stallung, welche blos zur Unterhaltung fremden Rossen gewidmet ist, wird in Anschlag gebracht.“

^{5/} OA Rychnov nad Kněžnou, AF České Meziříčí, inv. č. 328/31, kart. 96. Nalezený náčrtek ukazuje návrh řezbářské práce. Na jiném listě je vlastnoruční Bartošův dopis tohoto znění:

„Důstojný Velebný pane, zde odesílám tento obrys na tu mříž, kde na dvojí způsob, které kdyby ráčily, tu starou mříž potřebovat, neb k ná odeslat, jak níže se ukazuje, tak bych ji mohl jinačí dělat než za 13 zl. rýn., to jest celá nová ta za 15 zl. již také ošatřovaná na dubový způsob, ale však to již není nez . . . vy. S tím se jim poníženě poručím a zůstávám poníženě k službám. V Dobrušce dne 24. Marti 1794.

Jiří Bartoš, řezbář Dobruška.

^{6/} OA Rychnov nad Kněžnou, AF České Meziříčí, inv. č. 328/31, kart. 96. Náskres i kvintance vlastnoručně Bartošem psané.

^{7/} Soupis památek historických a uměleckých XLVII, okr. Lanškrounského, Praha 1935, s. 191.

Soupis památek Čech, díl III. - Rudoltice, okr. Ústí nad Orlicí.

^{8/} Soupis památek historických a uměleckých XLVII, okr. Lanškrounského, Praha 1935, s. 192.

PhDr. Rudolf Zrůbek
Rychnov nad Kněžnou 1990

Akademický sochař Josef Adámek

Dobruška - od počátku osmdesátých let 19. století město soustružníků a řezbářů. Právě zde se 25. července 1927 narodil v řezbářské rodině Jindřicha Adámka jako druhý syn pozdější akademický sochař Josef Adámek. Již jeho děd Alois Adámek (1842 - 1903), soustružník dřeva a rohu, byl dobrým a známým řezbářem dobrušským. Na jeho dílo navázal syn Jindřich (1874 - 1955), který vytvářel ze dřeva lidové postavy, řezboval a sestavoval betlémy a pro četná divadla zhotovoval pohádkové loutky. V tomto městě a prostředí tedy prožíval své mládí a čas poznání Josef Adámek, jenž měl osobní štěstí, že se narodil v rodině s dlouholetou uměleckou řemeslnou tradicí. Přináležet k orlickému podhůří vyjadřuje dosud svými slovy i svou práci, jimiž sděluje lásku k rodnému městu a jeho půvabnému okolí. Mimo výtvarného citu a řemeslné zručnosti zanechali předkové Josefu Adámekovi i další dědictví - lidskou zásadovost, nekompromisnost, ale také výbušnou povahu a mimořádnou pracovitost.

Za druhé světové války se Josef Adámek vyučil u svého otce řezbářem, po jejím skončení začal studovat na Střední uměleckoprůmyslové škole v Praze. Zde jeho umělecký rozvoj formovaly názory prof. Františka Kmenta a Damiána Pešana. Mimořádné výtvarné schopnosti i doporučení učitelů ho poté přivedli na Vysokou školu uměleckoprůmyslovou, kterou absolvoval v letech 1948 - 1953, a zůstal na ní ještě 1953 - 1954 v tzv. „čestném roce“ pro nejlepší absolventy. Zde na něho měly největší vliv výtvarné názory profesorů Karla Dvořáka a Josefa Wagnera, jako každý začínající umělec měl i Josef Adámek své velké vzory Donatella, Michelangela, Rodina, z českých sochařů pak J. V. Myslbeka a Jana Štursu.

Ještě na škole byl Adámek výrazně nadaným sochařem, začínal samostatně tvořit, a tak byl v roce 1961 jmenován odborným asistentem v sochařském atelieru VŠUP prof. Josefa Malejovského, kde působil až do roku 1975. Zde měl příležitost při korekčních pracích svých posluchačů, k nimž měl vřelý osobní vztah, uplatnit nejen své schopnosti pedagogické, ale vštěpovat jim i svůj nekompromisní umělecký názor. Ten spočívá v jeho přesvědčení, že dobrý sochař musí mít sochařskou všestrannost, má poznávat přírodu, mít umělecký cit a porozumění, že bez tvorby není sochařův život naplněn.

Jedním z prvních děl Josefa Adámka byla socha Piety pro obec Ůžice, mladá dívka pojatá v životní velikosti, plastika neobyčejné jemnosti a lyrčnosti. Za ní následovala velká řada realizací, přes třicet monumentálních plastik, více než sto portrétů, reliéfy i drobné medailéřské práce. V této tvorbě převládá osobitý realismus, často monumentálně pojatý, v dívčích

Akad. sochař Josef Adámek v pražské pivnici „U černého vola“ (1988).

Foto: Zd. Taichman

plastikách lyričnost a v poslední fázi tvorby se projevují zvláště v portrétech snahy o expresivní vyjádření povahových rysů portrétované osobnosti. Do oblasti monumentálních plastik patří pomník K. Gottwalda v Prachaticích (dnes odstraněn), Památník čs. partyzánů v Jugoslávii vztyčený v Jiřicích na Moravě, Památník Zd. Nejedlého a další.

Pro rodnou Dobrušku vytvořil J. Adámek několik plastik. Již v roce 1959 to byla **pamětní deska Radimu Drejslovi** (v Zahradách čp. 195), kterou 5. 9. 1959 osobně odhalil akademik Zdeněk Nejedlý. Následovala **busta Václava Hončla**, kterou **nad schodištěm historické radnice odhalili 1. 5. 1960. Pomník F. L. Věka** na náměstí (odhalen 30. 9. 1962) oslavuje mladého literáta a buditele v idealizované plastice ušlechtilých a jemných tvarů, zatímco nejvýraznější Adámekova plastika ve městě - **Památník obětem nacismu a druhé světové války** má znaky symbolismu a expresionismu. Na jeho velké podstavcové desce, představující dvůr koncentračního tábora, je umístěna socha vězně, soustředěný v svém postoji i výrazu tváře všechna utrpení, ale i naděje lidstva. Památník před průmyslovou školou byl odhalen 9. 5. 1965.

Nelze opomenout ani další práce J. Adámka, které doplňují tvorbu vyzrálého sochaře - poetické sochy **Mládí a Života**, rozměrné plastiky muzea J. A. Komenského v Uherském Brodě, z drobných prací revers medaile Maxe Švabinského a téměř nepřehlednou řadu portrétů modelovaných v osobitě pojatých tvarech (např. fotograf Josef Sudek). Ale Josef Adámek není jen sochařem, je výtvarníkem širšího zaměření, jak to dokládají jeho obrazy, vycházející z malířského expresionismu. Jsou to výtvarná díla, plná čistě barevnosti, námětově představující českou krajinu a zajímavosti městských ulic a náměstí.

Doufáme, že s výběrem z díla akad. sochaře Josefa Adámka, díla neobyčejně rozsáhlého, rozmanitého výtvarným výrazem i volbou námětů, se dobrorušská veřejnost bude moci vlastně poprvé seznámit v některém z prázdninových měsíců. Po úspěšné květnové výstavě v holandském Haagu, kde zaujal svým neobyčejně kultivovaným výtvarným projevem, technickou náročností a uměleckou erudicí, tak splatí dluh svému rodnému a milovanému městu.

S použitím textu dr. Jaroslava Wagnera ve výstavním katalogu **PRAAG IN HAAG** (15. - 25. 5. 1990) zpracoval

Dr. Josef Ptáček

Informace pro čtenáře Městské knihovny

V letních měsících, tj. červenec-srpen, bude knihovna otevřena. Upozorňujeme pouze na z m ě n u půjčovní doby:

Oddělení pro dospělé - pondělí od 13 do 17 hodin
čtvrtek od 9 do 12 a od 13 do 17 hod.

Oddělení pro děti - středa a pátek od 9 do 12 hodin

Panoramatické kino 70 Dobruška

hraje v červenci 1990

Pozor na začátky představení!

Změna programu vyhrazena. Pokladna otevřena od 13 do 20.20 hod. v sobotu a v neděli dvě hodiny před představením. Pondělí volný den. Pisemné i telefonické objednávky vyřizuje KINO 70 Dobruška, tel. č. 210 02, PSČ 518 01. Předprodej vstupenek týden před uvedením filmu. Zamluvené vstupenky nutno vyzvednout 30 minut před představením, jinak budou prodány. Přicházejte včas, jinak budete do hlediště uvedeni až po promítnutí týdeníku.

1. neděle v 17 a 20 hodin

BOLEST LÁSKY

Francouzský barevný film - milostný příběh mladé ženy, tápající ve vztahu ke dvěma mužům. V hlavní roli N. Kinská. České znění.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

Mládeži nepřístupno.

3. úterý v 17 a 20 hodin

HOTEL BAGDAD

Barevný film NSR - humorné dobrodružství na cestě do Las Vegas - vyznamenaný Hlavní cenou na MFF v Rio de Janeiru.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

Mládeži nepřístupný.

4. středa v 17 a 20 hodin

KROKODÝL DUNDEE

Americká barevná širokoúhlá komedie - z australského buše do New Yorku. V hlavní roli Paul Hogan a L. Kozlowská.

Vstupné 9, 10, 11 Kčs.

Mládeži přístupný.

5. čtvrtek v 17 a 20 hodin

6. pátek v 17 a 20 hodin

ZLATÉ DÍTĚ

Americká barevná fantastická komedie - zázračný potomek Budhy v zajetí d'ábelských mocností. V hl. roli Ed. Murphy. České znění.

Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

Mládeži přístupný.

7. sobota v 17 a 20 hodin

8. neděle v 17 a 20 hodin

POLDA

Americký barevný kriminální film - nebezpečné pátrání po sexuálním maniakovi. V hl. roli J. Woods. České znění.

Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

Mládeži nepřístupný.

OD 10. 7. DO 23. 7. D O V O L E N Á - KINO NEHRAJE!!!

PŘEHLÍDKA FESTIVALOVÝCH FILMŮ - LÉTO 1990

24. úterý v 17 a 20 hodin

HOŘÍCÍ MISSISSIPPI

Americký barevný film - příběh z amerického jihu podle skutečnosti. Film obdržel Oscara -
- v hlavní roli Gene Hackman. České znění.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

Mládeži nepřístupný.

25. středa v 17 a 20 hodin

KLETBA HADÍHO ÚDOLÍ

Polský barevný dobrodružný film - z Paříže do laoské džungle za tajemstvím zkázonosné
amfory. České znění.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

Mládeži přístupný.

26. čtvrtek v 17 a 20 hodin

27. pátek v 17 a 20 hodin

VRAŤ SE DO HROBU

Český barevný film o cestě Víti Jakoubka do mládí, stáří a zpět.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

Mládeži přístupný.

28. sobota v 17 a 20 hodin

29. neděle v 17 a 20 hodin

PŮLNOČNÍ BĚH

Americká barevná kriminální komedie - jak s prázdnou kapsou, humorem a ukradeným
průkazem splnit úkol. V hl. roli Robert De Niro.

Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

Mládeži přístupný.

31. úterý v 17 a 20 hodin

DIVOKÁ SVINĚ

Český barevný kriminální film o muži, který nestihl potrestat viníky. V hl. roli O. Pavelka
a Marek Vašut.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

Mládeži nepřístupný.

Srpen 1990

1. středa v 17 a 20 hodin

ŽIVOT JEDNÉ KOČKY

Barevný film NSR - komisař Schimanski tentokrát v roli bankovního lupiče. České znění.

Vstupné 4, 5, 6 Kčs.

Mládeži nepřístupno.

2. čtvrtek v 17 a 20 hodin

3. pátek v 17 a 20 hodin

ÚPLNĚ BEZVĚTRÍ

Australský barevný širokoúhlý hororový film - manželský pár v náruči oceánu a v zajetí
nebezpečného maniaka. České znění.

Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

Mládeži nepřístupný.

4. sobota v 17 a 20 hodin

5. neděle v 17 a 20 hodin

ŠERIF A MIMOZEMŠTAN

Italský barevný film - komedie šitá na míru populárnímu obru mezi herci - Bud Spencerovi.
České znění.

Vstupné 6, 7, 8 Kčs.

Mládeži přístupný.

Vsrpnu dále uvádíme: **Emanuelle - Rawney - Fantom Amsterodamu - King Kong - Přelet nad kukaččím hnízdem.**

**Městský národní výbor
DOBRUŠKA**

Odběratel:

Poštovné paušalováno!

Kulturní kalendář Dobruška 1998

vydává Městský národní výbor v Dobrušce nákladem 1650 výtisků.
Zodpovědný redaktor Josef Frýba, grafická úprava Vladislav Balcar,
použité snímky repro archiv Městského muzea.

Cena výtisku 2,50 Kčs.

Vytiskly Východočeské tiskárny, provoz 23 Hronov, č. zak. 1040.